

**UCHWAŁA NR LXI/383/24
RADY GMINY KOLNO**

z dnia 30 stycznia 2024 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2024 - 2025.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2023 r. poz. 40, z późn. zm.) oraz art. 41 ust. 2 i 2a ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz. U. z 2023 r. poz. 2151, z późn. zm.) i art. 10 ust. 2, 2a i 2b ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tj. Dz. U. z 2023 r. poz. 1939, z późn. zm.), Rada Gminy Kolno uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2024 - 2025, stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Anastazy Jan Kalinowski

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2024- 2025.

DZIAŁ I.

Cele i zadania programu.

1. Główne cele programu:

- 1) ograniczanie zdrowotnych i społecznych skutków wynikających z nadużywania napojów alkoholowych i używania środków psychoaktywnych,
- 2) podejmowanie działań zmierzających do zmiany struktury spożycia i wzorów używania napojów alkoholowych,
- 3) prowadzenie skoordynowanych działań profilaktycznych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych,
- 4) ograniczanie występowania negatywnych zjawisk będących skutkiem używania środków psychoaktywnych, poprzez rozwój działań związanych z profilaktyką i terapią uzależnień,
- 5) przeciwdziałanie powstawaniu i redukcja następstw używania substancji psychoaktywnych, integrację społeczną i zawodową osób uzależnionych oraz doskonalenie współpracy pomiędzy poszczególnymi instytucjami i stowarzyszeniami,
- 6) prowadzenie działalności wychowawczej, edukacyjnej i informacyjnej w szkołach jako podstawowy element pracy z dziećmi i młodzieżą w zakresie opóźnienia inicjacji alkoholowej i późniejszych skutków sięgania po substancje psychoaktywne.

2. Priorytetowe zadania programu:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków,
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i problemy narkotykowe pomocy psychospołecznej i prawnej a w szczególności ochrony przed przemocą domową,
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży,
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, narkotykowym i innym uzależnieniom,
- 5) finansowanie działań ze środków pochodzących ze sprzedaży napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nie przekraczającej 300 ml,
- 6) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

3. Zadania, o których mowa w ust. 2, są realizowane zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia na lata 2021 - 2025 stanowiący załącznik do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia (Dz. U. z 2021 r. poz. 645), zwanym dalej "Narodowym Programem Zdrowia".

DZIAŁ II.

Zadania przewidziane do realizacji.

Rozdział 1.

Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków.

1. Współpraca z placówkami leczenia i terapii uzależnień w zakresie wymiany informacji, dofinansowania ponadstandardowych usług z zakresu profilaktyki uzależnień oraz terapii osób uzależnionych i współuzależnionych (w odniesieniu do mieszkańców gminy)

2. Doposażanie placówek leczenia uzależnień, poprzez dofinansowanie zakup niezbędnego sprzętu do realizacji swoich zadań statutowych i ze względu na konieczność monitorowania efektów terapii.

3. Zapobieganie problemom wynikającym z picia przez osoby starsze oraz wspieranie działań na rzecz osób starszych uzależnionych od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych lub pijących szkodliwie.

4. Zakup materiałów edukacyjnych: broszur, ulotek, czasopism na rzecz leczenia uzależnień, niezbędnych do pracy profilaktycznej i terapeutycznej.

5. Rozważenie prowadzenia punktów informacyjno - konsultacyjnych mających na celu:

- 1) motywowanie osób uzależnionych, jak i członków ich rodzin do podjęcia psychoterapii w placówkach leczenia uzależnienia, kierowanie do leczenia specjalistycznego oraz do skorzystania z pomocy grup samopomocowych,
- 2) motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie oraz osób używających narkotyków do zmiany zachowania,
- 3) udzielanie wsparcia osobom po zakończonym procesie terapii uzależnień,
- 4) rozpoznanie zjawiska przemocy domowej, udzielenie informacji o możliwościach powstrzymania przemocy, stosownego wsparcia i pomocy,
- 5) inicjowanie interwencji w przypadku diagnozy przemocy domowej,
- 6) gromadzenie aktualnych informacji na temat dostępnych miejsc pomocy i kompetencji poszczególnych służb i instytucji z terenu gminy, które powinny być włączone w systemową pomoc dla rodziny.

Rozdział 2.

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i problemy narkotykowe pomocy psychospołecznej i prawnej a w szczególności ochrony przed przemocą domową.

1. Realizacja działań podnoszących kompetencje osób (pedagogów, psychologów, nauczycieli i wychowawców) pracujących w obszarze wsparcia psychologicznego dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym, problemem używania innych substancji psychoaktywnych i problemem przemocy, w tym dofinansowanie szkoleń i kursów.

2. Realizacja działań podnoszących kompetencje i wspierających rodziców dzieci z rodzin z problemem alkoholowym, problemem używania innych substancji psychoaktywnych, w tym dofinansowanie warsztatów/szkoleń rozwijających umiejętności wychowawcze oraz programów związanych ze wsparciem rodziców w ich sytuacji życiowej i społecznej.

3. Finansowanie zajęć opiekuńczo - wychowawczych dla dzieci i młodzieży organizowanych przez szkoły i inne placówki oświatowo - wychowawcze, stowarzyszenia i parafie:

- 1) prowadzenie różnorodnych zajęć rozwojowych i wychowawczych dla dzieci (np. teatralnych, tanecznych, sportowych, nauki języków obcych itp.),
- 2) finansowanie zatrudnienia osób prowadzących zajęcia i zakup materiałów dydaktycznych.

4. Dofinansowanie wypoczynku zimowego i letniego dzieci, zwłaszcza dla dzieci z rodzin dotkniętych problemem uzależnienia i problemem przemocy.

5. Upowszechnianie informacji dotyczących zjawiska przemocy domowej i możliwości przeciwdziałania przemocy w rodzinach (Czym jest przemoc?, Jakie są jej mechanizmy?, Jakie niesie konsekwencje?, itp.), a także możliwości uzyskania pomocy i miejsc, które taką pomoc świadczą.

6. Podejmowanie działań interwencyjnych i edukacyjnych adresowanych do osób stosujących przemoc domową.

7. Nawiązanie i rozwijanie współpracy między przedstawicielami różnych służb i instytucji, w tym przedstawicielami wymiaru sprawiedliwości w celu kierowania osób stosujących przemoc domową do programów korekcyjno - edukacyjnych, psychologiczno - terapeutycznych i programów wspierających.

8. Podejmowanie czynności przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kolnie zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej, obowiązku poddania się leczeniu.

Rozdział 3.

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży.

1. Realizacja programów profilaktycznych z zakresu profilaktyki uniwersalnej dla dzieci i młodzieży na terenie szkół i innych placówek oświatowo - wychowawczych i opiekuńczych.

2. Realizacja środowiskowych programów profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży oraz wspieranie jednorazowych krótkotrwałych akcji, np: konkursów, przedstawień teatralnych, koncertów, wycieczek itp.

3. Realizacja programów profilaktycznych dla rodziców i aktywna współpraca z nimi w obszarze profilaktyki ukierunkowana na:

- 1) budowaniu i utrzymaniu więzi rodzinnych i dobrych relacji w rodzinie,
- 2) rozwijaniu umiejętności dotyczących aktywnego udziału w życiu dziecka (wspierania nawiązywania bliskich kontaktów z rówieśnikami, pomocy w rozwiązywaniu problemów w nauce i w funkcjonowaniu w szkole),
- 3) uczeniu skutecznych metod stawiania granic, rozwiązywania konfliktów z dzieckiem, motywowania do wypełniania przez niego różnych obowiązków, bez stosowania kar cielesnych i przemocy,
- 4) uczeniu rozmawiania z dzieckiem o ważnych dla niego tematach (zagrożeniach, radzeniu sobie z presją rówieśników),
- 5) wspieraniu zachowań i postaw rodziców, które mogą być pozytywnym przykładem dla dzieci.

4. Prowadzenie działań edukacyjnych z wykorzystaniem materiałów edukacyjnych dla określonych grup adresatów (młodzieży, sprzedawców, pracowników służby zdrowia, pacjentów placówek leczenia odwykowego, rodzin dotkniętych problemem uzależnienia, ofiar przemocy).

5. Udział w kampaniach społecznych mających na celu zmniejszenie zjawiska nietrzeźwości na drogach, kontynuowanie współpracy z KPP w Kolnie i innymi instytucjami działającymi na rzecz zapobiegania uzależnieniom oraz nietrzeźwości na drogach i w miejscach publicznych.

6. Prowadzenie edukacji publicznej w zakresie profilaktyki problemów używania substancji psychoaktywnych (ulotki, plakaty, itp.).

7. Podejmowanie działań informacyjno - edukacyjnych na temat rakotwórczego wpływu alkoholu na stan zdrowia człowieka.

8. Podejmowanie lokalnych działań informacyjno - edukacyjnych dotyczących szkodliwości spożywania alkoholu przez kobiety w ciąży.

9. Przeciwdziałanie uzależnieniom behawioralnym (gry, nadużywanie internetu oraz nowoczesnych technologii, zakupy, praca):

- 1) realizacja programów profilaktycznych adresowanych do dzieci i młodzieży,
- 2) edukacja rodziców i aktywna współpraca z nimi w obszarze profilaktyki,
- 3) prowadzenie działań mających na celu upowszechnienie wiedzy dotyczącej uzależnień behawioralnych (ulotki, plakaty, kampanie).

Rozdział 4.

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, narkotykowym i innym uzależnieniom.

Kontynuowanie współpracy oraz wspieranie zadań służb i instytucji prowadzących działalność w zakresie zapobiegania i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i innym uzależnieniom, takim jak:

- 1) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej oraz Klub Wolontariatu,
- 2) Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- 3) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kolnie,
- 4) Poradnia Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia w Kolnie,
- 5) Komenda Powiatowa Policji w Kolnie,
- 6) Placówki oświatowe i opiekuńczo - wychowawcze z terenu gminy,
- 7) Parafie Rzymskokatolickie z terenu gminy,
- 8) Stowarzyszenia, fundacje i inne instytucje prowadzące działalność w tym zakresie.

Rozdział 5.

Finansowanie działań ze środków pochodzących ze sprzedaży napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nie przekraczającej 300 ml.

„Ustawa z dnia 14 lutego 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z promocją prozdrowotnych wyborów konsumentów (Dz. U. poz. 1492, z późn. zm.) wprowadziła do ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi przepisy dotyczące opłaty od sprzedaży napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml, czyli tzw. małpek”

Zgodnie z art. 9³ ust. 4 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi **„Gmina przeznacza środki, o których mowa w ust. 3 pkt 1, na działania mające na celu realizację lokalnej międzysektorowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu”**

Zdecydowana większość działań z zakresu lokalnej międzysektorowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu, ma odzwierciedlenie w gminnych programach rozwiązywania problemów alkoholowych. W związku z tym należy uznać, że **w pierwszej kolejności środki pochodzące z opłat za sprzedaż napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml powinny być przeznaczone na zadania, o których mowa w art. 4¹ ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, które służą negatywnym skutkom spożywania alkoholu ze wskazaniem zadań, które mają związek z problemami alkoholowymi.**

Rozdział 6.

Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

W przypadku złamania zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim lub nietrzeźwym oraz w przypadku złamania zakazów promocji i reklamy napojów alkoholowych gmina może podejmować interwencje oraz występować przed sądem jako oskarżyciel publiczny, czyli występować z aktem oskarżenia bezpośrednio do sądu z pominięciem prokuratora. Postępowanie z tego zakresu prowadzone jest na podstawie przepisów o postępowaniu karnym i odbywa się w trybie uproszczonym. Wniesienie aktu oskarżenia do sądu musi być poprzedzone przeprowadzeniem postępowania dowodowego.

DZIAŁ III.

Wynagrodzenie członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kolnie.

§ 1. Środki finansowe przeznaczone na realizację zadań określonych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2024 - 2025 oraz na wynagrodzenie Komisji pochodzą z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

§ 2. Za podstawę do naliczania wynagrodzenia dla członków Komisji - według określonych poniżej stawek - przyjmuje się minimalne wynagrodzenie za pracę, ustalane na każdy rok Rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej.

§ 3. Wynagrodzenie Komisji ustala się w sposób następujący:

1. Za przeprowadzenie oględzin punktu sprzedaży napojów alkoholowych i wydanie opinii o zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z obowiązującymi gminnymi aktami prawa - 5% minimalnego wynagrodzenia za wszystkie opinie wydane w danym dniu.

Podstawą do naliczenia wynagrodzenia będzie lista obecności podpisana przez Przewodniczącego Komisji oraz Postanowienie Komisji.

2. Za przeprowadzenie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych odnośnie do przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych - 4% minimalnego wynagrodzenia dla każdego członka Komisji biorącego udział w kontroli w danym dniu. Kontrolę przeprowadzają minimum trzy osobowe zespoły Komisji.

Podstawą do naliczenia wynagrodzenia będą protokoły z przeprowadzonej kontroli.

3. Za podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego:

1) 6% minimalnego wynagrodzenia za wszystkie wywiady dotyczące osoby podejrzanej o nadużywanie alkoholu i zeznania świadków, dla każdego członka Komisji biorącego udział w ich sporządzeniu w danym dniu,

Podstawą do naliczenia wynagrodzenia będą podpisane przez członków Komisji wywiady i notatki z przeprowadzonych rozmów ze świadkami oraz lista obecności podpisana przez Przewodniczącego lub Wiceprzewodniczącego Komisji.

2) 5% minimalnego wynagrodzenia za wszystkie rozmowy motywujące do poddania się badaniom lub leczeniu w przedmiocie uzależnienia od alkoholu oraz udziału w zajęciach terapeutycznych, dla każdego członka Komisji biorącego udział w rozmowach w danym dniu,

Podstawą do naliczenia wynagrodzenia będą podpisane przez członków Komisji notatki z przeprowadzonych rozmów z uczestnikami i lista obecności podpisana przez Przewodniczącego lub Wiceprzewodniczącego Komisji.

3) 4% minimalnego wynagrodzenia za wszystkie decyzje podjęte przez Komisję w danym dniu w sprawie skierowania na badania i leczenie w przedmiocie uzależnienia od alkoholu oraz podjęcia terapii dla każdego członka Komisji biorącego udział w podejmowanych decyzjach.

Podstawą do naliczenia wynagrodzenia będą podpisane protokoły Komisji o podjętych decyzjach oraz lista obecności podpisana przez Przewodniczącego lub Wiceprzewodniczącego Komisji.

4. Za występowanie przed Sądem w charakterze oskarżyciela publicznego lub strony - 4% minimalnego wynagrodzenia za udział w posiedzeniach w danym dniu oraz zwrot kosztów podróży na zasadach określonych w obowiązujących przepisach w sprawie ustalenia wysokości stawki za 1 km w celu rozliczenia kosztów używania samochodów prywatnych do celów służbowych.

5. Za udział członków Komisji w szkoleniach, przysługuje zwrot kosztów podróży na zasadach określonych w ust. 4.

6. Przewodniczącemu i Sekretarzowi Komisji ustala się wynagrodzenie wyższe o 10% od ustalonych stawek wymienionych w § 3 ust. 1-3, za każde wykonane zadanie.

7. Wiceprzewodniczącego Komisji ustala się wynagrodzenie wyższe o 5% od ustalonych stawek wymienionych w § 3 ust. 1 - 3, za każde wykonane zadanie.

8. Za spotkania Komisji, na których nie będą wykonywane czynności wymienione w § 3 -wynagrodzenie nie przysługuje.

9. W przypadku nagromadzenia się kilku zadań do realizacji w danym dniu, wynagrodzenie członkom Komisji przysługuje tylko za jedno zrealizowane zadanie, najwyżej płatne.

10. Wynagrodzenie dla członków Komisji płatne będzie z dołu w okresach kwartalnych.

DZIAŁ IV.

Kontrola realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2024 - 2025.

4. Zgodnie z art. 4¹ ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz art. 10 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, realizacja zadań zawartych w Programie należy do zadań własnych gminy.

5. Środki finansowe na realizację zadań zawartych w Programie pochodzą z budżetu gminy, w tym w szczególności z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

6. Zgodnie z art. 18² ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, dochody z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych mogą być wykorzystywane jedynie na realizację gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.

7. Wójt sporządza raport z wykonania w danym roku Programu i efektów jego realizacji, który przedkłada Radzie Gminy Kolno w terminie do dnia 30 czerwca roku następującego po roku, którego dotyczy raport.

8. Wójt sporządza na podstawie ankiety opracowanej przez Centrum informację z realizacji działań podejmowanych w danym roku, które wynikają z Programu i przesyła ją do Centrum w terminie do dnia 15 kwietnia roku następującego po roku, którego dotyczy informacja.